

Gospodarstvo.

Iz konference drž. vinarških strokovnjakov.

(Nadaljevanje in konec.)

VIII. točka: O tuzemske in inozemske vinske trgovini (prometu). Notranje in mednarodne ovire prometa in izvoza vina (dača, trošarina, carina.) Transport in zastopstvo v inozemstvu. Dača na žganjekuho tropin.

Rezolucija: a) Da se trgovina z vinom v tuzemstvu regulira v prvi vrsti z osnovanjem vinarških zadrug v vseh naših krajih.

b) da se dača na proizvodnjo vina in žganja povsod ukine in da se trošarina na vino zniža.

c) Da se transportni tarife za vino na železnicah in brodovih znižajo, posebno še za Dalmacijo in Hercegovino.

d) Da se carina na izvoz vina kakor i žganja več ne uvede.

e) Da se na uvoz vina iz inozemstva, posebno iz Italije in Grčije, določi carina od najmanj 200 Din. za hl in da se tem sorazmerno poviša tudi carina na grozdje in ostale produkte vinske trte.

f) Da se zasigura direktni transport za naša vina preko Avstrije, katera grede na Češko in Poljsko.

g) Da zamorejo vinski trgovci postati samo kvalificirani kletarji s strokovnim izpitom.

h) Da se pri naših konzulatih v Češki, Poljski in v Avstriji vodijo natančni zapiski o uvozu vina v te države.

i) Da se olajša pri carinarnicah povratek naših praznih vinskih sodov, v katerih se je vino izvozilo.

j) Da centralna vlada pospešuje ustanovitev in okrepitev „Saveza Jugoslavenskih Vinogradara“, kot velevažne institucije za medsebojno spoznanje in napredek vinogradarstva, za obveščanje vinogradnikov o stanju svetovne vinske trgovine itd.

k) Da se vinski trgovci, kateri ustanove vinska skladišča v inozemstvu, nagrade od strani države.

IX. točka: Pregled in poskusnja vin, prinesenih od raznih delegatov v svrhu spoznavanja tipov vina iz raznih pokrajin:

Spoznalo se je:

a) da so vina iz vinograda vinarške in sadjarske šole v Bukovem in iz okoliških krajskih vinogradov, kakor bela tako i črna, dobro vzgojena, čistega in harmoničnega okusa.

b) Vojvodinska vina, po večini bela, so enoličnega značaja, kot namizna, lahka vina z malo ekstrakta, lepo ohranjena in dobro negovana.

c) Hrvatska vina so bila manj zastopana. V značaju približujejo se ona iz juga vojvodinskim, a ona iz severa slovenskim vinom;

d) Slovenska vina so bila odlično odgojena in vrlo dobre kvalitete, s po največ fino, nežno cvetlico. Navadna namizna vina imajo tip vin iz severnih krajev z nekoliko več kiseline.

e) Dalmatinska vina se morajo deliti v tri karakteristične skupine: namizna, dezertna in vina za rez z drugimi vini. Dobro vzgojena in najmočnejša od vseh ostalih vin.

f) Bosansko-Hercegovskih vin iz hercegovskih leg je bilo malo, a v zelo dobrih vzorcih žilavke in blatine. Kletarski zelo dobro odgojena, harmoničnega značaja, sveža in bogata na alkoholu.

Navedene rezolucije smatrati je kot podlago za nadaljno delovanje poljedelskega ministrstva in vseh njemu podrejenih organov in strokovnjakov.

Žveplovoapnena ali kalifornijska brozga.

Pred letom sem priporočal proti trsni plesnobi poleg običajnega žveplanja mazanje trt z žveplovoapneno brozgo pred brstenjem trt. Za mazanje se je primešalo 1 litru brozge 2 do 3 litra vode. Ker pa trtna plesnoba lani ni splošno močno nastopila, ni bil učinek tega mazanja povsod, kjer se je vršilo, da bi si lahko vsak rablavec te broz-

ge ustvaril končno sodbo o uspehu. Moja dosedanja opazovanja v tem oziru pa, me itak potrjujejo v mnenju, da je raba žveplovoapnene brozge dober pripomoček k zatiranju trtne plesnobe, kajti opazoval sem po mazanju trt z žveplovoapneno brozgo močno pojemanje plesnobe na takih mestih, kjer je bila ta bolezen v prejšnjih letih močno vgnezdjena. Nasprotno pa se je v takih gnezdih močno pojavila plesnoba tudi v lanskem, za to bolezen manj ugodnem letu, ako se ni tam uporabljalo nikakšno protisredstvo.

Slična opazovanja so mi tudi naznanili nekateri vinogradniki, ki so rabili žveplovoapneno brozgo.

Svočas sem tudi priporočal, da bi bilo umestno za poskušnjo škropiti z žveplovoapneno brozgo trte tudi v poletnem času.

Tozadevno mi poroča vinogradni oskrbnik g. Zorjan iz Opeke na Hrvaškem sledeče:

„Žveplovoapneno brozgo sem dobil od tvrdke A. Jurca iz Ptuja. Rabil sem jo pa poleti za škropljenje proti oidiju. Takoj po cvetju sem za poskušnjo poškopil 10 trsov od vsake vrste, da se prepričam, ali ni ta tekočina premočna. Vzel sem na 1 l brozge 30 l vode. Na portugalki, silvanu in žlahtnini so se mladi listki in mladice po tem poskusu malo osmodili in tudi slabše razvite jagode so trpele. Nasprotno se pa na jagodah, ki so bile debelejšje in bolj razvite, ni poznalo nič in tudi niso trpele nobene škode. Za nekaj dni se tudi na poškodovanih listih in vejicah ni poznalo nič več, le na jagodah so ostale neke črne pike, katere pa so pri poznejšem razvitku izginile, ne da bi povzročile kako škodo.

Ko so se pozneje pokazali prvi znaki oidija, sem škropil z žveplovoapneno brozgo (1 l na 30 l vode). Tej tekočini pa sem dodjal še 1—1½ kg čistega ugašenega apna. Z uspehom sem bil popolnoma zadovoljen.

Opazil nisem nikjer, da bi se listi ali jagode osmodili ter sem pozneje, ko so postale jagode debelejšje in listi starejši, uporabil na 1 l brozge 25 l vode.

Kakor že omenjeno, sem bil z uspehom popolnoma zadovoljen. Ako bi ne bili rabili te brozge, bi tudi lansko leto, čeravno je bilo sušno, trpeli veliko škodo po oidiju, ker so v vinogradih takorekoč gnezda, katera se bodo dala šele po letih iztrebiti. Po mojem mnenju je žveplovoapnena brozga do sedaj za škropljenje proti oidiju najboljše sredstvo, ako je mokro polletje in žveplati ni mogoče. Priporočal bi, da bi se dajala v bodoče tej brozgi največja pozornost, posebno ker se delavci za puhanje z žveplom tudi za drag denar težko dobé. Ako pa je mokrotno polletje, je žveplanje ovirano, brezvplivno, torej zastojno delo.“ Tako g. Zorjan.

Četudi se na podlagi Zorjanovih uspehov še ne da ravno izreči končno pravična sodba o vrednosti žveplovoapnene brozge, vendar dosedanje izkušnje opravičujejo priporočilo k nadaljnjim tozadevnim poskusom.

Škropiti pa se ne sme v prevročem dnevnem času, ker je žveplovoapnena brozga precej jedka. Tudi je na vsak način priporočljivo za poskus prvotno poškopiti le par trsov, da se vidi učinek tekočine, kakor je to tudi g. Zorjan storil. Če se vidi, da je mešanica prejedka, ji je doliti nekoliko vode.

Žveplovoapneno brozgo izdeluje tudi letos tvrdka A. Jurca v Ptuju, ki pošilja interesentom navodila o uporabi žveplovoapnene brozge brezplačno. Zupanc.

Dopisi.

Demokratski zabavni večer so vrši dne 4. februarja v Društvenem domu, ker je dne 1. februarja planinski ples v Mariboru. Pevsko društvo vežba lepe komade, zlasti bo močan mešani zbor. Veliko zanimanje vlada za to prireditev ne samo pri nas, temveč zlasti tudi v Mariboru, Ormožu in Središču. Vsi naši narodni prijatelji dobrodošli. Za solidno in ceno postrežbo smo poskrbeli.

Priziv v Peskovi zadevi. Vodja narodno-socialne stranke Pešek se je blamiral tudi v Mariboru z obtožbo proti g. Klemenčiču. Poslednji je popolnoma dokazal svoje trditve o neravnih nagnjenih g. Peska. Kakšno drzno čelo ima g. Pešek, da si je upal zanikati, tožiti in — ponuditi za svojo nedolžnost lastno prisego! Iz etičnega stališča je želeli, da bi ga prejšnji člani NSS zapustili. kakor ga zapuščja njegov list „Jugoslavija.“

Obrekovalci proti okr. glavarju obsojeni. G. glavar dr. Pirkmajer je obtožil g. Zelenka, ker ga je užalil na surov način. Obtoženec je bil obsojen na dva dni zavora in bo v zaporu študiral knjigo o dobrih manirah. Nadalje je obtožil g. glavar dva natolcevalca, ki sta ga ogovarjala. Oba sta bila obsojena na 14 dni zavora. Upamo, da bo imel gosp. glavar odslej mir.

Občinska seja v Ptuju, V soboto, 14. t. m. je bila prva javna seja občinskega odbora, h kateri so prišli vsi odborniki. Sporazumno so bili izvoljeni nekateri odseki in sicer pravni odsek z 10 člani (Auer, Kristanič, Tomanič in Levanič od JSDS, dr. Senčar, dr. Stuhec in Klemenčič od JDS, dr. Jenko, Šerona in Wolf od NSS, dr. Senčar, predsednik, dr. Jenko, podpredsednik, upravni odsek z 12 člani (Šegula, Rozman, Kaisersberger, Hernja, Vezjak in Zamuda od JSDS, dr. Fermevc, Mahorič, Lenart in Zelenko od JDD, Mikuletič in Pavelka od NSS, Šegula, predsednik, dr. Fermevc podpredsednik). V rediteljski odsek sta bila izvoljena od vsake stranke po dva člana in sicer Lenart, Mahorič, dr. Jenko, Šerona, Levanič in Tomanič, za predsednik pa Šerona. Dr. Senčar je poročal o pogajanjih glede prodaje nove vojašnice vojnemu erarju. Vojašnica je bila cenjena 7,752.000 K. Sklenilo se je, da se proda in sicer v najslabšem slučaju za cenilno vrednost.

Podružnica Jugoslavenske Matice v Ptuju ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 21. m. ob pol 20. uri v Narodnem domu s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Dopolnitev podružničnih pravil. 3. Volitev predsednika, odbora, pregledovalcev računov in delegatov za pokrajinski odbor. 4. Tajničino poročilo. 5. Blagajnikovo poročilo. 6. Slučajnosti. Odbor.

Gospodinjski koledar. Slovenske gospodinje opozarjamo na Gospodinjski koledar Jugoslav. Matice, v katerem najdejo praktična navodila za gospodinjstvo poleg poselskega reda, raznih nasvetov za zdravstvo, kuhinjo, vzgojo otrok i. t. d. Dobro došel bo gospodinjam troškovnik, ki ima zapisnik za vse dni v letu. Koledar stane za členice samo 5 Din., za nečlanice 7 Din. Gospodinje! Cenejše knjige, ki vam bo tovariš skozi celo leto, si ne morete misliti! Sezite po nji! Podr. Jugoslav. Matice v Ptuju.

Pecivo „Adrija.“ Zahtevajte za pecivo izboren vanilni sladkor „Adrija“, ki se prodaja v korist Jugoslav. Matice.

Dijaška kuhinja v Ptuju je prejela od akademskega plesa 1600 K.

Kino. V nedeljo, dne 22. januarja t. l. se predstavlja „Grozni Li-Hang.“ Predstave se vrše ob 3., 5. in ob 8. uri zvečer. Predstava ob 3. uri je posebno prikladna za okoličane. Ta film, v katerem igra glavno vlogo kitajski umetnik Tsin-Hou, je izvanredno zanimiv. Dejanje se vrši deloma v velikem kitajskem mestu, deloma v Evropi. Kratka vsebina: Stevens, ravnatelj velike evropske banke na daljnem vzhodu, se je tekom svojega dolgotrajnega bivanja na Kitajskem vdal vživanju opija in je ti strasti popolnoma podlegel. Njegova hči Maud je s svojo lepoto omamila bogatega Kitajca Li-Hanga. V Evropi ima Maud mladostnega prijatelja Richard Mortons, katerega iskreno ljubi in raditega zavrača vse ponudbe Li-Hanga. Stevens je z igranjem in z vživanjem opija popolnoma propadel. Edino rešitev vidi v tem, da Maud poroči bogatega Kitajca. Po težkih duševnih bojih hčerka očetovi prošnje ugodi in poroči Li-Hanga. Novoročenca in Stevens odpotujejo v Evropo, kjer se Maud sestane z Rihardom, kateri jo še